

In quadam patria locuta omnia vastabant. Capti aliquæ in utræque alia tres inventæ litteræ, in una ira, in altera dei. Broymard. Poena divina.

TITULUS XXIV. JUDAS PRODITOR.

S. I.

Figura.

SUPENDIO INQUIRIT. 2. Reg. 17. 23. Quemadmodum in persecutio- ne Abfolonis, Achitophel intimus confidarius, & familiaris, prodidit Davidem, & postea supendit se necavit. Ita in Passione Christi, Judas unus ex intimis familiaribus prodidit eum, & suspenitus cœpit medius. Bellarminus in Psalm. 3. Ecce in felicem! qualiter execratus est! malum scipium perdere, quam denarios perire: denarios templo, scipium laquo addixit. Drogo Ost. de Paf. D.

SERVATE MIBI PUEM ABFOLON. 2. Reg. 18. 5. Sicut David pœcum exhibuit iniquo filio, quando præcepit populo cunctum bellum; feruare. Et eo interempto dixit: quis mibi tribuat, ut moriar pro te, filii abfolon. Ita Christus Judas proditor, ut patet in convicio, & in osculo. Et hec Abfolon, ita, & Judas interierit. S. Thom. Aqu. in Pl. 3.

Judas judicante Deimenter caput, se suspendit: in quo non jam myteriis profundum, sed ipsa regia gæta supericies iudam, & Abfolonem, penè demonstrat, eis pariles. Nam & se pendens querit, mula, cui infidebat, transfracte defertus, merito in corde lanceam suscipit: & ille laquo suspensus, & principium familiaritatis defertus, dignas protinus sagittas, idest, & terrena damnationis sententias, in anima accepit. Rupertus hic.

Abfolon Judge imaginem portavat; secundum quod parris pax interpretatur: quia pacatus erga eum pater extitit; quamvis ad exitum dolis suis bellum haberet in corde. Sancti Augustinus in Psalm. 7.

Abfolon, dum patrem suum insequeretur, in queru suspen-sus est, quod præfiguratio Domini traditoris: ut, sicut Judas, innodus laquo, vitam finivit in ita & persecutor Davidis confitit, fauibus expiraret. Cassiodorus in Psal. 3.

Abfolon patris pax; ipse est & Judas. Sed quomodo coman- zutribat: fur erat, & levolus habebat: ista enim casafas gra- vabat. Et semel in anno tonus est, quando femei resulit triginta argenteos, & proiecit eos in templo. Dero Ost.

S. II.

Judæ beneficia à Christo collata.

AD amicum esti prædixeris gladium, non desperes: est enim regulus. Ad amicum si spernes, non times; se non recordato. Eccl. 22. 26. 27. Videut cum Judas locutus Spiritus S. Iudei, licet exercitus inferni prædictionis acinacem; non id deferes: non tenet enim reliquæ esti locus: est enim & regressus. Et licet contrarium mitissimum agnum os perditionis laxari; non timent, dum te malefacti perit: est enim recordatio, quod istum amicinum animus cupiat. Didacus Nyf. de prædictione Judæ. §. 3.

Ecclæstæus ebum. Matth. 26. 49. Accedentem ad osculum sanctissimi oris tu eruentam bestiam non es averlustus; sed os, in quo dolis non est, ori, quod abundat malitia dulciter apposuit. S. Anselmus l. 7. de Evangelio. Permitte te Christus oscularia Judas ut per hoc Judam ad charitatem, & peccitantem, provocaret. Dion. Carth. hic. Discipulo suo, & qui tradiderunt se noverat dulcedine sua bonitatis, nobis trementibus, & intuentibus favitram eorum, qui eum comprehendere yenerant, osculum dedit. S. Marialis ep. ad Tholofanos cap. 23.

Juda, osculo Filium hominis tradis: Luc. 22. 48. Cur mitis Agnus traculento lupum de nomine suo vocat? S. Cybill. Jetos, catech. 13. hoc ad ipsum dixit: admoneamus per ipsius appellacionem, Judas enim vocatur confessus. Ex nomine illius Christus vocat in induit iam illi fugerat, qua facili posuit, dummodo velit, restaurare tacturam damnosissimam, quam catenus fecerat. Quam illi Judas Christum vendidit, quam pro ipsius recuperare poterat gratiam! Didacus Nyf. D. 3. Patch.

Venit ergo ad Simonem Petrum. Joan. 13. 5. Arbitror, ante omnes proditoris pedes lavisse, inde venisti ad Petrum: quod enim alium quecumque ante lavaret, confitit ex eo, quod dicit: Venit ergo Sc. S. Chrysostom. hom. 76. in Joan. Origenes idem sentit, addita ratione: ut medicina, ubi magis morbus urgebat, citius adhibetur. Maldonatus: ut de proditore suo bene meretur: cumque beneficio quodam obligatus singulare.

Maximorum miraculorum non tantum spectator ipse fuit; ve- rum etiam artifex. B. Theodoreus in Pl. 108.

S. III. Judæ malitia.

Tunc abiit unus. Matth. 26. 14. Quando abiit cum Magdale- na alabatrum effudit super caput Jesu, & a multis reprehensa; laudata est à Christo. Ubi dicit infamia peccataris, inde discipuli exorta proditio est.

Dicitur, & quod hoc factum est ab aliis unius. Ubi vidit unus profusione alabatrum accessum patere ad Domini caput vel meretrificibus; tunc animatus est ad flagitium Judas; oblitus lacrymarum, oculorum, ejulantum in domo Pharisæi. Male dicit discipulis prodere: ex quo meretrix ungere docta est. Oliva t. 5. Strom. h. 13.

Et oscularis est eum. Matth. 26. 49. Cum sciret bonitatem Domini, audiebat eum osculari. Ille autem fuit usque ad novissimam horam; studens sua longanimitatem in uinculis. Theophylactus hic. Judas osculo Filium Dei tradidit: quo iufis Prodigus ad patris gratiam. Juste eodem osculo, veluti horribilis hasta vulneratur ad exitum aeternum; qui tanto beneficio labiorum Domini ad poenitentiam non allicitur. S. Ambrosius. nec immerito graviori teles tanquam dignitatis periculus est, quam si quis fulmine perculset. Denique patientiam Domini ferre non potuit. Itaque abiit, pecuniam refudit, laquo se suspendit. Post osculum patens a Domino acceptum, & auditam vocem, anice, ad quid re- spondet debuerat Judas ad poenitentiam adduci. Contempnit: & idem pondus beneficii non sustinet, laquo addictrit. Cur non dicit S. Ambrosius, iustitiam ejus ferre non potuit? quia ingratis ipsa beneficia laqueos exhibent. Euseb. t. 5. Propri. Chr. I. 1. Obs. 4.

Judas, osculo Filium homini tradis? Matth. ib. Hoc est, amoris pignore vulnus infligit, & charitatis officio sanguinem fundis; & pacis instrumento mortem iugitas. Servus Dominum, Dicimus prodis Magistrum? electus autem est: hoc est illud: nullus vultu amicit, quam voluntaria oscula iniici. Prov. 27. S. Ambro- sius in L. 10. c. 95. Sic ille hunc textum legit.

Dedit illi festum. Matth. 26. 49. O signum facile legum! o conuenientia nefariorum! o placitum puniendum! ubi ab osculo incipitur bellum; & per pacis indicium pacis rumpit sacramentum &, per quod coniuvenerunt gentes bella finire, per hoc profanis Judas bellum volvit inchoare. Mihi crede; habebunt per te multi terrorem, nè quando cum proximis simulatam habeant charitatem. Gurtum profanum, quod hodie Christo extendit ad osculum, crassum est illud extensus ad laqueum. Malo tuo dilecti argumentum expendere: mox incipes & corpus proprium ponderare. S. Chrysostom. I. 1. de proditore.

Abuit. Matth. ib. Non a principibus invitatus, non ulla necessitate contristit; sed sponte fecerat mentis consilium initit. V. Beda in c. 14. Marci. Infelix Judas, dannum, quod ex effusione unguenti se fecisse credebat, vultus Magistrum pretio compensare. S. Hieron. in cap. 26. Matth. Accepti aurum, perdidit Deum. S. Chrysostom. I. 3. de Refut. Pro clementia Domini hoc dico: quia magis ex hoc offendit Dominum, quod se suspendit: quam quia Dominum prodidit. Sancti. Hier. in Pl. 108.

Pater I dimisit illis. Luc. 23. 34. Ad Christi indulgentiam proditor Judas perenne non potuit: quoniam perditionis filius prius in desperationem transit, quam Sacramentum Christi generalis redemptionis implivit. Nam, mortuo pro omnibus iustis Domino, potuerat etiam hic consequi remedium; si non festinassem ad laqueum. S. Leo t. 11. de Paf. hic.

S. IV.
Judæ infelicitas.

Abitus unus de duodecim. Matth. 26. 14. Judas infelix vere abiit, Apostolatum suum dimisit. Episcopatum suum alterius reliquit; abiit in consilio impiorum; abiit à Deo, scitum cum diabolo. S. Rupertus I. 10. hic. Ecce infelix! quoniam execratus est! malum scipium perdere, quam denarios perire; scipium laquo addixit. Digo Ost.

Constituerunt et triginta argenteos. Matth. 26. 15. Triginta argenteos Christum vendit; inde triginta maledictionibus à Deo percussus, quos numerat Ps. 108. à v. 6. ut de ipso explicat S. Peter Ad. 1. 16. Rupertus hic: abiit Judas in concilium impiorum; abiit à Deo; fecit cum diabolo; & relatis triginta argenteis, in triginta maledictionibus triginta maledictus, antequam natus. Sylveira hic.

Vegeta, quem illi, per quem Filius hominis traditur. Matth. 26. 24. Fulvius prædictionis, & læsa majestatis reus; cum Cæsarem Augustum crimen suum latere crederet, ad eum salutandum adit, & Ave Cæsar, dixit. Sed mox Imperator vale Fulvi, respondit, moxque se subduxit. Sic Christus Judas dicere poterat: & revera dixit: ut homini Sc. Vale o discipule fine Magistro; Apostole fine conscientia, Christiane fine religione. Apostola ab utraque Legi. Faciem meam deinceps non videbis siue ad ultimum Mundi diem. Vale siue ad sonum tubæ horribilis, quo aures tuæ,

Titulus XXV. Juxta.

433

ad inspirationes meas modo surda, ambæ tinnient. Doul- tremam I. 2. cap. 5. Sect. 3.

Supponit, crepus melius. Act. 1. 18. Merito tibi sua pena est commissa: quia in supplicium tuum nemo favor potuit inveniri. S. Leo I. 16. de Paf. Quod fecit in corpore tuo, hoc factum est in anima ipsius: quoniam qui fibi collum ligant, inde se occidunt; quia non ad eos intrat spiritus aeris hujus, sic illi, qui desperant de indulgentia Dei, ipsa desperatione in- tenuit se suffocant, ut eos Spiritus S. visitare non possit. S. Aug. I. 50. hom. 27.

Diffusa sunt omnia vilicia ejus. Act. 1. 18. Quanta inter aranam, & bombycem, est discrepans; tanta inter Apostolorum reliquorum, & Judæ, mortem interrel. Judas, sic aranam, laboravit. Pl. 38. 12. tabescere scis, sic aranam, animam eris. Ut multas capter aranam, se extenter, & de interior substan- tia telam texit, ac retex: ubi & contabescit. Ita Judas rei vilificatione, exiguæ pecunio, retia contextu; in qua suspensus, vite credio, conscientie angore, prodiit, ac dannati Magistrum dolor, demum admisi leprosum horror conta- but, &c. Doultrumin lib. 2. cap. 5. Sect. 3. Audite ita avarii, versate animo, quod Judas passus fuit: nam & pecuniam amisit, & scelus admisit, & animam perdidit. Sancti. Chrys. hom. 86.

Miscellanea.

Quare, inquis, Dominus talen ad Apostolatum admisit? ad hac breviter dicendum: quia fecit hoc ob consolationem Ecclesiæ futurae; vel corum maximæ, qui Ecclesiæ præsum: ut, cum eis aliquis perire, respondent derogantibus, dicant insul- tibus: nè mirinem; & Christo accidit. Sancti. Rupertus App. I. 3. in Matth.

Juxta V. Bedam, & Bonaventuram, Iscariotes interpretatur memoria mortis. Tam ingens fuit ejus avaritia, & malitia; ut ipsa etiam mortis memoria, proprio nomini infixa, cohiberi nequiviter. Sylveira in Matth. c. 12. q. 19.

Auctor sermonum de Cœna Domini, operibus S. Bernardi infertus, ait: Judam ortum esse in vico Scarioth s. qui alio nomine Marmotis, seu mala mors, dicitur. Quia vero in Gallia est mala mortis oppidum, indutus censem Theophilus no- noster in errorem fuisse eos, qui Judam natione Gallum fecerunt. Non malam mortem, sed memoriam, vel memoriam mortis, significat Scarioth, teste S. Hieronymus. Doultram. cit. supra.

TITULUS XXV. UDE X.

S. I.

Figura. Dignitas.

Dicit non detrahatur. Ex. 22. 28. Quoniam intelligendum est hoc Judæ appelleris deos propertes, quod ad initia- mentum Dei omnium, commissum est illis judicari manus. Et hoc clarius docuit Prophetæ David dicens: Deus stetis in synago- ga deorum; in medio autem deos iudicantes. Psalm. 81. 1. B. Theodo- retus q. 5. in Ex.

Et clamaverunt ad Dominum, qui suscitavit eis Salvatorem. Judic. 3. 9. Legi Judices à Deo lectos, vocatas esse non bellum Duces, non auctæ principes, non Dominos; sed auctiore no- menclatura Salvatores. Velloso in Judic. 5.

Deus stetis in Synagoga deorum; in medio autem deos iudicantes. Pf. 81. 1. Deus stetis. Hebr. Eliom, quod propriæ significat Deum iudicem. Cajetan. Bellarminus: Synagoga deorum nihil est aliud, quam conveniens iudicium à Deo constitutum; qui- bus etiam nomen suum impertivit, qui communicavit cum il- lis auctoritate iudicandi. Quod certè, ait Bellarminus mul- tum prodest Judicibus; fieri cogitarent; in conspectu summi iudicis omnes causas iudicari. Deus semper affluit prefens in- wifili majestate, in convenienti, & confusa iudicium; dum causa populii iudicant. S. Remigius hic, qui est in medio, æqua- liter a circumstantibus videtur: & quia Deus communis est omnibus; recte in medio positus dicitur. Docere vult Judices; ut semper sint in medio; non magis in divitem, quam pauperem; & nobilem, quam ignobilem, propendente. Paolotti D. 22. Pent. Judeorum principes deos, utpote quibus iudicandi officium commissum erat, nominavit. Eadem modo etiam ipsa Lex nominavit: diis non detrahatur; & principi populi non maladi- ces. Ex. 22. 28. Quoniam enim vere Judex est Deus, & homini- bus iudicandi officium commissum est propterea Judices di- nuncupati sunt: tamquam in hoc Deum imitantes. B. Theodo- retus hic.

Fecerunt fecit sibi rex Salomon. Cant. 3. 9. S. Anselmus per cerculum accipit Judices; ex eisdem Libani sunt; quia incorrupti & columnæ argenteæ, quia fortiter verum iudicium resonat: & reclinatorium aureum; quia radiant charitate, & sapientia: & auctoritate purpureum; quia Christo in eis ascendente parati sunt ad quilibet perfectiones. Apud Cornelium in Cant. 3. 9.

R. P. Spanner Poly. Tom. I.

Dei minister est, viator in iram, in eum, qui malum agit. Rom. 13. 4. Quoniam futurum Judicium Deus statuit, & nullum perire vult; hoc in Seculo rectores ordinavit, ut, terroro interposito, omnibus velut pedagogi finit, ne in prenam incident fuori Judicij. S. Ambrofus hic.

S. II.

Judex non respiciat personas, sit æqualis.

Num. I.

Symbola, & Similitudines.

AT ille precipit, ut effaret maior/la de domo. Levit. 14. 36. Cur nuda domus offertur Sacerdoti iudicatu de lepro- bi lib. quod sit Deus immutabilis: ut liberum iudicium de domo posse ferre: nè, si pretiosum domus ornatum conspicat, ut revera pronuntiatur, dominum esse leprosum, & nudum perfona- num intuetur. Si vero supplex paupertatem redoleat, eam in quæ leprosa damnet. Ignis in utraque Legi data apparuit, quia ignis signum iudicij: ut at Philo lib. de iudice: omnes ita æque fover, & calefacit; sive fit dives, five pauper: omnes item æque adiut, pretiosa, ac vilia. Pinna Ethol. 13. 8.

Senuit, & longus es &c. O nunc divide terram Sc. Jof. 13. 1. 7. q. d. moris recordatione ante habita, aggredere ad di- videntem: ut, sicut mors aquilonis est in omnes, (quæ enim pulsa pulsat pauper tabernas, regumque turres) ita in ejus æquitatem in distribuendo imiteris. Eadem forte causa Patriarchæ suorum filiorum benedictionem non solum in seminum at- tem, sed etiam in horam mortis proximam, differenter. Ita Gen. 27. 1. Isaac, Jacob Gen. 49. 2. Moyses Deut. 33. 1. Tobias Sen. 14. 5. quia Icilius, defutus integrum in vita quodammodo do diffidentes, se ad id tempus relevabant; in quo, morte urgente, ad æquitatem servandam etiam inviti traherentur. Men- doza in 1. Reg. 1.

Vidi te, Domine, sicut angelum Dei. Esth. 15. 16. q. d. in thoro iudicantis Angelum refers, qui nec uxorem habet, nec genealogian. Naxera in Jof. 1. 5. 56.

Et iustus cingulum tumorum eius. If. 11. 5. Sic cingulum medium tenet locum inter partem corporis superiore, & inferiore, æquiterque dividit: ita iustitia Judicis. Cingulum plus inclinatur ad partem, in qua buta pendet ponderosa. Broymard. Iustitia.

Capilli capitis ejus quasi lana munda. Dan. 7. 9. Vetus die- rum ille, cuius capillus mundissime comparantur: ex hujusmodi canitis purum ostendit, sincerumque, iudicium: & nullam perfona in iudicando respiciens. S. Hieron. hic, senex de- scribitur, ut matutinis comprobetur sententia. Id. ib.

Vidi effigie luna mundi. Matth. 5. 14. Franc. Labata v. Judex. Sol omnibus lucet, & calorem æquiter largitur: nec pauperi- nus, nec divitiæ magis, concedit; sed omnibus æque lucet, & calor exhibet.

Ecce defunctus efficeretur filius unicus. Luc. 7. 12. Mors nullam perfornationem ratione habet. S. Antonius 4. p. Summa tit. 14. c. 8. q. 1. dicit: si judicis boni optio daretur, qui de re gravi pronuntiatur efficit; sicut Bartolus, nec Baldus; sed unam pro omnibus Mortem electurum: ut quæ nemini pareat; & tanti faciat divitem, quanti pauperem; & nec formam, nec opum, nec status ratione aliquam habeat.

Justitia distributiva centro similis est, quod in medio circuli. Sicut in centro ad circumferentiam maiorem major, & longior, trahitur linea, ad minorum minor; sic justitia & Broymard Ju- stitia.

Stater. Lem: Omnibus endem. Picinelli.

Num. II.

Motiva, & Testimonia.

Ex Veteri.

Terra erat inanis, & vacua; tenebrae erant super faciem abyssi, Gen. 1. 1. Non miror ita Moys terra defectus propalar, quæ nouit infinitum occultare. Ex 2. 3. Sed admiratione di- genio; quod aquæ, id est, abyssi, tenebras referat: cùm inter aquas, velut inter materna brachia, alysium invenerit. Cetero & aquæ non parit; quia Moys divina iustitia erat minister; & si terra referens defectus, aquarum taceret obcuritatem a- videtur partialis, & aquæ periperit. De Castillo Illat. 2. 32.

Formavit Dominus Deus hominem de limo terra. Gen. 2. 7. Hinc erudit & esto intrepidus: nullus deinceps accipias perfora- nam. Quid magni tibi de ipso promitti? cogitationes, quæ cor- di inferunt tumorem, flammamque accendunt elationis, si quod- done te adorinent; fac, ut creationis hujus tuæ memineris. S. Basil. hom. 1. hexamer.

Israel diligebat Joseph super omnes filios suis. Gen. 37. 3. Et tamen, cum monitus benedicret filios, Judam confituit re- gem. Ut adorarent eum omnes fratres ejus. Gen. 49. 8. 10. Si super ceteros diligebat, cur non honorabat? Rupertus I. 4. de Operib. Spir.

Spir. S.c. 16. quia in dandis benedictionibus non suam, sed Dei volum atem, debuit facere; non carnis affectum, sed Spiritus instinctum, sequi dignum fuit. Sylveira in Matth. 1. q. 7.

Pauperis non misericordia in iudicio. Ex. 23. 3. An misericordia in pauperem prohibetur? minime. Additur enim, *in iudicio.* Nam, qui Ju dicis gerit munus, nec pauperis personam debet respicere, ut ex respectu personæ mitius judicetur. S. Aug. q. 88. bona est misericordia; sed non debet esse contra iudicium. Escobar t. 3. Colloq. Chr. L. 10. Obs. 4.

Ite per medium castrorum, & occidat unusquisque fratrem, & amicum. Ex. 32. 27. ut enim nullus liber erat a scelere, sic nullum à iudicio gladio juber liberari. Baeza lib. 5. cap. 7. §. 1.

Non confidet pauperis, nec horrees vultum potest. Levit. 19. 15. iudex oculos avertat tunc à persona pauperis, tum à persona potestis: cùm enim ad iudicandum sat sit audire; non opus est Melchizedec, id est, rex iustitia: quia tunc nullus confanguntur affectus in eo conspiciebatur. Sylveira in Matth. 1. q. 7.

Reges ea in virga serrea. Apoc. 2. 27. Rupenus hic: id est recta, & severa iustitia disciplina: que non cito fleatur in gratiam vel odium; quia vice hac, qui prædictum est vixit passionum, bonumque habet zelum; numquam odient hominem, & amando vitum; sed semper amando hominem, & odiente vitum.

Ex Patribus, & aliis.

Quemadmodum sagittarius telum ad scopum dirigit; atque neque excelfi, neque defectu, neque in uramque partem prævaricatione, a jagulatione aberrans: sic iudex iustitiam conjectat: nec peritos suscipiens, nec faciens aliquid ad processus; sed recta iusticia proferens. S. Basilius in initio Proverb.

In iudicio numquam erabit, numquam reprehendat poterit iure iustitiae virginem tenens; si Dei, & non suam, aut hominem fecerit voluntatem. Simon Caff. I. 14. c. 15.

Judices Romanorum faciem habebant velatum; ut solum causas auditent. Ex. 34. 35. Moyse velatus: cùm loqueretur filii Israel iudicia Dei. Joan. 7. 24. nolite iudicare secundum faciem. Broymard Judices.

§ III.

Judex non accepte munera.

Num. I.

Exempla non acceptantium.

Est per singulos annos circuiri. Berkel. 2. Reg. 7. 16. Samuel rem suam non agebat, sed subditorum: nè subditus admendo suum iudicem; fūptus facerent, tempus perderent; ipse, quecunq[ue] omnibus, folius discurrebat. At tandem, sui memor munetis, civium munera non expebat: unde nullus sibi pecunias plurimas Deo animas lucrabatur; ante Evangelium Professor, ante Christianum Christianus, ante Paulum Pauli imitator: 2. Cor. 12. 14. non ero gravis vobis; non enim quod, quæ vestra sunt, sed vos. Mendoza in 1. Reg. 7. hic.

Ecc. inventa est in manu mea quartæ pars fratris. 1. Reg. 9. 8. Dolce, quod haec minutam partem fatore Samueli & Propheticandi & imperanti, putarunt; cùm duplicitate statere né liqua quidem Sacerdoti compesci hodie post primum obsequio. Præter Itaæ Samuel, junxeratque Sacerdotum Praefecture: & tamen unus uisus munero Pontifici, & Principi, est. Quanta nunc offertendi pectoraliter; Oliva lib. 2. Strom. hic.

Venit ergo Naaman cum equis, & curribus. Cr. 4. Reg. 5. 9. ad Eilipsum; multaque munera secum attulit. Nè quid igitur? num illi processit obviatio? stetim illi, occurrit? nè ad presentiam quidem suum illum admittit; ne inuenies, quæ attulerat; cùm curvare videatur. S. Nilus lib. ascetico. Intergerimus iudex, non solum manus à munib[us], sed & visum abstinere studeat. De Castillo Illat.

Dedit sibi ancillis suis. Prov. 31. 15. Digitæ ejus apprehenderunt fuam, v. 19. Nobilis in horis viri eam, v. 23. Ubi erant tribunalia, ut advertit Carihus, Salazar, Cornelius. Mulier non providit domui sua ex munib[us] acceptis, sed labore manuum suarum. Sylveira in Matth. 19. q. 14.

Converterit ad mulierem dixi Simoni Cr. Luc. 7. 44. Cur oculos ad mulierem convertit, redarguens Simoni arrogiantem? Oculos avertit à mensa, & cibis; ut dicatus, quantum vim munera habeant; quasi visa munera lingue verba aspergant. Naxera in Joh. 1. §. 48.

Argentum, & aurum, aut vestem, nullus concipiavit. Act. 20. 33. Cùm multa posset Paulus adferre, quibus suam gloriam cumularet, alii omnibus omisisti, hoc unum adduxit: quæfie. Hæc omnia hic unum contineant; & iudex incorruptus in reliquo perfectus sit. Pirma Ethol. 1.17.

Justitia illius quod majus, illufriisque, argumentum afferit potest; quæ quod in magnis Reipublicæ munib[us], administrationib[us], veritatis nè terunto quidem facultates suas auerterit. S. Greg. Naz. or. 28. de finere Patris.

Thomas Morus iudex aquilonius, cùm ei vidua, cui item adiudicaret, poculum aureum obrulisset; ille accepit quidem, sed vino repletus ei præbit, & reddidit. Corn. in Ex. 23.

Num. II.

Munera faciunt mutum.

Nomen uoi Phison. Gen. 2. 11. id est, oris mutatio. S. Ambr. lib. de paradiſo c. 3. & in Pl. 1. merito os illic commutatur, ut non teneatur promissorum fides, sed sit in ore dolus; ubi est aurum bonum. Avaritia enim fidem frangit; nec tener verborum similitatem. Ornamenta quoque preſta mentem, animunque, commentarii ut aliud in pectori, aliud inter membra sit. Sed cur alii fluminibus immutandi oris nomen, & inſigne, non impontatur?

Incluans se deorsum, dixit scribentes in terra. Joan. 8. 6. Hoc fecit Iesus, cùm ferre sententiam contra adulteram rogaretur. Duo hoc facta inuitu, quod imitari debet iudices. Imprimis inclinavit se deorsum, ut terram solim respiceret; & a rea, & accusatoribus, vultum averteret. Pineta in Eccl. 11.

Bonus iudex administrat sine genealogia, ut. Hebr. 7. 1. 3. Melchizedech, qui interpretatur rex iustitiae, faciat, sine matre, sine genealogia. Naxera in Joh. 1. §. 56. Habet naturalem pa-

Titulus XXV. Judex.

tum? quia per terram auriferam non fluere. Gen. 2. 11. ipse est, qui circuit omnem terram. Arcones in If. 2. Disc. 3.

Causa muni non valens latrare. If. 56. 10. Quid mutos facit? offa. Furunculus nocte officinam infringit, canem reperit latrante; & facio bolum panis educit, & tanta canis os obstruit: haeretque placitum sibi, & fecuram Jurandi occasionem. Paoletti D. 3. Adv.

Quando plena crumenæ auro, tantò vacua sententia iure. Nullum robur in Ulpiano, aut Justiniano, contra aurum est. Qui pro se muneri eloquentiam habet, tacere fecerit potest: num laboratus iudex sapientius Advocatus est. Naxera in Joh. 1. §. 48.

Si in auctore Advocati futuræ pecunia, Orpheo lyra, carmen Amphonis, Musa Virgilis, voce pecunia sufficiatur. Ubi munus loquitur, Tulliani eloqui tuba raucescit. Ubi nummus militis. Hectoris militis fulgura compescuntur. Nummus vincit, nummus regnat, nummus imperat universis. Broymard.

Quidam iudex, teste Cesario, qui munere corruptus fuit sententias corrumpebat; cùm hinc ore expiraret, sine lingua inventus est. Et vere, inquit Cesarius, lingua perdidit moriens, qui illam sape vendiderat vivens. Alius, teste Antonio, licet Ethnicus, qui vivus semper veritatem amaverat, mortuus in sola lingua multis annis vitam conservavit; donec, consule Episcopo, baptizatus omnino decepit. Mendoza in 1. Reg. 8. Ann. 32. Sect. 4.

Horologium rotis, & ponderibus, actum. Lem: *Sine ponderibus mutum est.* Sic fine auro Caufidici. Maſenius in Symbolis.

Num. III.

Munera exceſcante.

Placabo illum muneribus. Gen. 32. 20. Hebr. operiam facient ejus vultamine. Oleaster hic: videat ipse prius munus, quæ ego faciem ejus; & munus faciem leniat ad effectum meum; nè in me malum, quod sibi intuli videat; & eu videat oculis munera me non suis: qui enim munera accipiente, videat per munera, non oculis suis. Videat metaphora uitus, sumpta ab his, qui utuntur perpicillis divisorum colorum; quibus omnia caruela, aut viridia, videantur; & cō colore tintæ, quo perpicilia sunt imbuita. Ita, qui dona admittit, quidquid per illa certi, de eorum colore, & specie, arbitratur omnia. Didacus Nyssa in Phen. Gr. p. 2. 1. c. 5.

Non accipies per manum, nec munera: quia munera extercent oculos sapientium, & mutant verba iustorum. Deut. 16. 19. Sol diei præful Gca. 1. 16. à terra accipit vapores, qui ex illis obnubilatur. De Castillo Illat. 15. Varius exceccandi oculos olim apud crudelium Grcorum gentem mos fuit: potissimum autem est erat; ut admotu aures candenter, & ignita, ad oculos lamina, perfringenter, ac hebetarent pupillam. Doultreman. 1. 4. c. 3. Sect. 5.

Num. IV.

Munera pervertunt, corrumpeunt.

Instante partu apparuerunt gemini in utero. Gen. 38. 27. Certarunt, quis primus egredieretur. Zara manu extensis, quæ ab oblitero fuit signata: & cum retraheretur. Phares, primo effugiebat. Cui putatis assignatum primogenitum? dicitis Phares, qui primus natus est. Erratis: obtinuit illam Zara; & nec ob alienam causam, nisi quod prior extenderet manus. Si inter duos agantur de hæreditate, vel gravi summa pecunie, quæ visunt majora munera manu extendit: Zara vincit. Paoletti D. 22. Pent.

Dic ad Aaren: tolle virginem tuam, & extende manum tuam super aquas ægypti, ut verteretur in sanguinem. Ex. 7. 19. Ecce! Flos aquas non verberat, qui non multo post aquas dividet. Verum quia à flumini aquis servatus beneficium accepit, flumen, licet puerorum jugulatorum, virga verberare nequit. Osbequia, aut munera, gladium iudicis hebetant. Naxera in Joh. 7. §. 10.

Declinaverunt post avaritiam, accepuntque munera. Protinus intulit. & perverterunt iudicium. 1. Reg. 8. 3. Vicinium quippe, atque contiguum est; ut, post munus acceptum, pervertatur etiam corrupto cōfere iudicium. Id. ib.

Gemma gravissima. Proverb. 17. 8. Hebr. lapis gratis, munus in cultu hercules. q. d. munus principi collatum, non alter ejus gratus, & benevolentiam, trahit; quæ magnes ferrum. Corn. hic.

Aliqui iudices, utinam non multi, sunt sicut fratres; quæ illi plus ponderant, five ad illam partem amplius inclinatur; ubi plus ponitur. S. Antonius Pad. f. 3. hebd. 4. Quadr.

In iudicis, quod vergit aurum, illuc præponderat iudicium. Iudiciorum. 1. ep. 101.

Nescio, quo pacto rara est hominibus clausa manus, & aperta justitia. Caffiodorus. 1. 9. Var. ep. 24. 2.

R. P. Spenser Poly. Tom. I.

Proverbium Græcum: lepus aureo vinculo revinctum leonem trahit.

Messis aurea, curia appellata est, in qua, tritici loco, aurum metunt. Judices. Plutarch. in Polit.

Advocato a cliente datus fuit cursus; adversarius ei equos dedit. Cum ergo, qui currum dedit, videat; quod potius pro adverſario loqueretur, ait: currus male vadit. Advocatus reponit: non potest aliter ire, quia equi cum sic ducunt per illam viam. Broymard Munera.

Currus maleactus strider; sic Judices sine munib[us]. In cert. Auth.

Pificis. Lem: dum capio capio. Publius M. Beneficiū accipere, libertatem vendere est. Picinelli.

Maxim per uxorem data.

Dabimus tibi singuli centum mille, & centum argenteos. Judic. 16. 5. 18. Unus è iudicibus populi Samson quām miserè uxoris laqueos fuit expertus: ipsa pecuniam à Phillistis, accipiens Samonem & crine, & robore privavit. S. Ambr. 2. offic. c. 26.

infixus pecunia in gremium mulieris; & à viro discessit gratia. Hæc sunt quotidiana in iudicis damnæ: infixus munera in gremium uxoris, & à viris dicitur gratia, robur, justitia. Nec alter S. Maximus prefazit, innocentiam Susanæ in iudicio probandum, nisi quod iudicem cœlēbem fuerit nata. Si enim hom. 1. de Iefu accusat: iudicem meretur castitas, Daniælem puerum juniorum, needum pubescens atatis. Multum igitur de Deo pudicitia consequitur, cum iudicem virginem præmeretur. Baeza 1. 4. c. 3. §. 25. Rebells Angelus jam ipse pertimescebat Pilati iudicium, jam non tam JESUM, quam aereas potestates dannandas metebat: & ut iudicis sententia flecteret, iudicis uxorem invadit. Antiqua est iudicum corruptela uxori. Si iudex incorruptus, inflexibilis est, iudicem præteri, uxorem ejus adi, munera infunde; & ad nutum tuum habebit iudicem. Baeza 1. 4. c. 3.

Num. V.

Munera non acceptandi motiva varia.

Porticum soli, in qua tribunal, teziz lignis cedrinis. 3. Reg. 7. 7. Ut ostenderet; sicut cedrus nullam corruptionem patitur; ita iudicis animum nullis munib[us] corrumpendunt. Men doza in 1. Reg. S. Ann. 32. Sect. 4.

Iustus Dominus, & iustitia dilxit; squaritum videt, vultus ejus. Ps. 1. 10. In quorum manus iniquitatem fuit; dextera eorum repleta esti munib[us]. Psal. 25. 10. Iustitia plena est dextera ejus. Pl. 47. 11.

Dilexit in iustitiam, & odit iniquitatem: propterea unxit te Deus. Ps. 44. 8. Qui munib[us] non curant ungues, eos Deus ipse ungit speciosibus favoribus, & beneficiis. De Ponte in Cant. 1. Ep. 2. 1. §. 4.

Iustitia derolat pro pax. Pf. 8. 4. 12. Judicium terrenorum, qui a numerum pulvere, & luto, non exstinctio manus, iustitia pulvrenula non proprie cōtēlo: sed de terra, argento, & auro, quod hinc ore elutum. Iustitia incorrupta, quæ terrenis avaritiae non fodiuntur affectibus, est iustitia cœlestis; tanquam de fundo, & sereno cōlo profert sententiam incorruptam. Arcones in If. 1. Disc. 3.

Colytrum in quo oculi tuos. Apoc. 3. 18. Per collyrium intelligere extum externarum rerum penuriam, munereisque despiciemus: nam si dōna videntium oculos exēscant, omnino munera contentio hos aperiit. S. Andreas Cesar. 1. 3. hic.

Thebis imagines iudicium erat sine manibus. Plutarchus in Iff. de, & Oſtride.

S. IV.

Judex sit difficultas credendum, tardus, accuratus, ad iudicandum.

Ex Veteri, & Novo.

*V*oluit Deus leprosum lepton diebus à ceterorum hominum confitio legare; ut interea Sacerdos, cuius erat inter leprosum, & lepram discernere, mature deliberaret; ac tum denum iudicium ferret; ne quid temere, & precipitanter ageret. Levit. 13. 4.

Decernite, que arbes esse debent in præficia fugitivorum. Num. 35. 11. Civitates plures facta esse refugii legitimus: ne ad eas con fugientes malefactor subito iudicaretur sine magna examinatione iudicii. Simon Caff. 1. 7. c. 3.

Domine, nonne bonus es semper seminans in agro tuo non, nè colligentes Zizaniæ eradicantes squalum cum eis & triticum. Matth. 13. 27. 28. 29. Quodomodo triticum eradicabitur pro Zizaniis, si agricolam vīla sola Zizaniæ condemnatur: S. Hieron. inter lolium, & triticum, quandiu herba est, magna similitudo est: ergo vīla Zizaniæ falli potest. Quid ergo? finite crescere usque ad messem; tunc dicam messidoribus. Dicam uique, en Zizaniæ.

Eē Tunc

Tunc autem vos videntes, & audientes, iusti poteritis Zionam condemnare. Escobar. Coll. Chr. t. 3. l. 1. Obs. 5.

Quid hoc fecisti? Jon. r. 10. Quanto cum confuso natus Jonam in mare miserunt; tempesta tempus abbreviabat; forscederat super Jonam; & tandem cum interrogant, quid fecisti? Erat jam culpam confessus; non tamen mox cum ejiciunt, rursum interrogant, cur hoc fecisti? Agnoscunt aperte ejus inobedientiam, divinamque esse iustitiam; ut illum præcipent: morantur adhuc, rursumque querant. v. 11. *quid faciemus tibi?* Tum denum, oratione prius facta, illum in mare ejicunt. Diez Sabbath. D. 3. Quad.

Ecclesias scripsit. Matth. 25. 6. Cum Dominus judicaturus esset, plerumque dicitur venire, descendere. Gen. 3. 8. Gen. 11. 5. Gen. 18. 21. Luc. 12. 43. &c. Cur dicitur ad judicandum venire, descendere, cum omnia sint nuda, & aperta oculis eius? Maxima pars generis humani indiferro judicio, ad reprehendendum prompta, & parata esse probatur. S. Aug. f. 102. de tempore.

Iudicatio credit soli auditui, dicente Jacob: ego sum primogenitus tuus Iesu. Matth. 25. 19. Loco viuis tacita uitum v. 21. accedit, ne tangam te. Et utique sensus. Escobar ante cit.

Eferunt fibi vitium consilium. Ex. 32. 2. Si tadiuit Moyse monitri; cur tabulas non confregit, cum feciis tantum audivit a Domino? num Deo non credit? Credit; sed ex confortio Domini didicit; ad supplicia non festinandum. Judicenque debet sententiam differe; donec sui ipse oculis flagitium spendet; si fecit Deus accuse. Quod si in re tanta, etiam Deo iudicium faciente, cunctandum est: tu quis es, qui audeas inauditos damare, quos non Deus accusat, sed Faunus livore rabitus, qui in ore non tot dentes, quod mendacia dicit; quibus arrodat proborum vitam, & sumam. Oliva f. 12. de V.D.

Ita in vindictam malorum sequi debet rationem animi, non præterit ut quasi ancilla iustitia post ergum venias; & non lacriva ante faciem prorumpat. Sanct. Gregor. lib. 8. ep. 51.

Judicium, antequam proferatur, appendat plures in statu. Ipsi iustitiae ratio dicit, quod nihil sub caelo in rebus creatris tanta ratio sit trahendam, & gubernandum diligenter inter omnia, quam homo; propter quem facta sunt omnia. Simon Caff. l. 15. de iust. Christiana.

Judices imitari debent cithare odes qui, antequam citharam pulsent, singulas sonantes audiunt, ac inter se contemporant; ut congruum edant sonum, & harmoniam. Cornelius in c. 11. Eccli. v. 9. apud Didacum Nyss. lib. 8. c. 3.

Virgines, & secubibus, Romani olim plebeianum flagitia; Magistratusque, & Prætores, ejusmodi instrumentum se impetrabant, sed confidabant. Plutarchus problem. 79. t. 1. quid est, quod Prætorum virga secubibus alligata preferuntur à Signum est, non oporetur Magistratus iracundiam promptam, ac diffusoriam esse. Didacum c. 1.

S. V.

Audiatur & altera pars.

Ex Veteri & Novo.

Auditus à Deo Adam; auditus Eva. Gen. 3. 9. 13.

Quid hoc fecisti? vox sanguinis fratris tui Abel clamans ad me terra. Gen. 4. 10.

Vixi iustitiam eram rex derelictum. Dan. 3. 12. 13. Nabucodonosor non illi credidit delatoribus; sed eos accedit: *vera Sidra.* Non potest, & voluntate, agere voluit; sed ex lege, & ratione. Velloso in Judith. 3.

Quid hoc fecisti? Jon. r. 10. Vide hunc locum S. superiore.

Populus meus qui feci tibi - responde mihi. Michæl 6. 3. S. Hieron. hic: qui poterat quai Deus pro secubibus populi peccatoris inferre supplicia, non vult videri potens, sed justus.

Vidit ibi Rex hominem non vestitum vestre nuptiali. Amico quomodo hoc intrasti? Matth. 22. 11. 12. non tam mox misit in vincula, sed in flagitiis inquisitione. Et quidem non delatum delatus erat, sed inspectus; & tamen defensionem reo non negavit. Inde cum exprobare potuit impudentem; quem vocare poterat arroganter, ingratis, indignum sua gratia; benignè compellat, ut se purget: amico. Oliva f. 3. conc. 6. die 3. v. Quad.

Sicut, audito ita à iudice. Joan. 5. 30. Non sicut amo, non sicut timeo; sed sicut audio. S. Bernardus de grad. humili. Sylveira hic f. 2.

Interrogat, non ignorat; sed impletus iudicem, servat ordinem cognitoris; nomen interrogat, ut de conditione discutiat, iudicet de reatu, addicat de criminis; Deum se esse datum sententia demonstrat. S. Chrysost. f. 17. in illud Luc. 8. 30. quod est tibi nomen?

Alexander M. auditorus accusatorem, manu altera aurem occludebat, alteram tandem prebeat: oranti causam dixit: alteram aurem reo integrum ferio. Plutarchus, apud Maecenam l. 2. arguit.

S. VI.

Judex non soli auditui credit, visum adhibeat.

*C*lamor Sodomorum, & Gomorrah multiplicatus est, - desiderium, & videtur. Gen. 18. 20. 21. Audit clamorem & fed & visum defensorum. Loquitur humano more: nam ab aeterno omnia scit. Escobar Coll. Ch. t. 3. l. 1. Osf. 6. Omnia sciens, cuncta videns, univerba comprehendens Deus ajet; & desiderium. Ut Cur ita loquitur? ut non solum Prelati (Judices) dicitur, qua cause causas reorum tractare; sed etiam, ut nemo coço impetu ad judicandum leviter aliorum dicta, seu facta, deproptere. Didacus Nyss. lib. 7. cap. 9. Hebri. 4. 13. S. Basilius in Ps. 32. quia ad judicandum requiritur summa intentio, & operum examen. Sylveira hic.

Dicitur scribens in terra. Joan. 8. 6. Noluit statim proferre sententiam: ut doceret, quod prius deliberava est, & etiam scribens sententiam; antequam proferatur. Hugo Cardinalis hic.

Quod scripsi, sic scripsi. Joan. 19. 22. Ut secundum praescrivit, mutare non licet. Decet enim ita prævidere, quod dicta & cogitare ex imperia retractare, quod dixerit. Quod scripsi in tabula, prius scripsi in prudentia: quod scripsi litteris, prius scripsi in iudicio rationis. Simon Caff. l. 13. hic.

Ita in vindictam malorum sequi debet rationem animi, non præterit ut quasi ancilla iustitia post ergum venias; & non lacriva ante faciem prorumpat. Sanct. Gregor. lib. 8. ep. 51.

Judicium, antequam proferatur, appendat plures in statu. Ipsi iustitiae ratio dicit, quod nihil sub caelo in rebus creatris tanta ratio sit trahendam, & gubernandum diligenter inter omnia, quam homo. Simon Caff. l. 15. de iust. Christiana.

Judices imitari debent cithare odes qui, antequam citharam pulsent, singulas sonantes audiunt, ac inter se contemporant; ut congruum edant sonum, & harmoniam. Cornelius in c. 11. Eccli. v. 9. apud Didacum Nyss. lib. 8. c. 3.

Virgines, & secubibus, Romani olim plebeianum flagitia; Magistratusque, & Prætores, ejusmodi instrumentum se impetrabant, sed confidabant. Plutarchus problem. 79. t. 1. quid est, quod Prætorum virga secubibus alligata preferuntur à Signum est, non oporetur Magistratus iracundiam promptam, ac diffusoriam esse. Didacum c. 1.

S. VII.

Judex sit impavidus.

Noli timere iudicem, nisi uales virtute irrumperem iniquitas.

*N*oli quare fieri Judex, nisi uales virtute irrumperem iniquitas.

*N*on sis timor ex parte; carcerem portantis. Ecclesi. 7. 6.

Percuties servum principis Sacerdotum. Ex. 32. 51. Cur Petrus, & non alius? S. Aug. f. 117. de tempore, quia ipse accepti regni celorum claves; & solvendi, ligandique, ipse adeptus est; & portaverat.

Accipit aqua lavit manus. Matth. 27. 24. Lavit quidem manus, sed culpam non lavit: quia Judex non edere debet timori, nec ullis adversariis impunitibus; ut sanguinem condemnaret innocentem, quem predicabat iustus. S. Pachaf. l. 12. in Matth.

S. VIII.

Judex non judicet iusta voluntatem, vel potentiam.

*N*on potest iudicari nisi uoluerit facere.

Omnis servus servum principis Sacerdotum. Ex. 32. 51.

Richardus à S. Vicenç. l. 2. de erud. hom. inter: ergo idem est ejus voluntas, quod aquitas; & aquitas, quod voluntas.

Ait non licet mihi, quod volo facere? Matth. 20. 15. Rep. hanc voluntatem usurpari. Christus in re gratia mercede danda. Volo & hunc novissimo dare. In beneficis dantis agite, ut liberis; at aliorum justus quod faciat, nemo patet nisi peribit, aut velle, aut posse. Olivat. 3. dic. V. 3. Quad.

Non potest ergo à me proficere quicquam: sicut audio, ita iudicabo: & iudicabo meum iustum est; quia non quia voluntatem meam.

Joan. 5. 30. S. Ambro. ep. 20. ad Héren. iustitia in iudicando, non potest est. Ego non iudico; sed facta tua te iudicant: ipsa te accusant, ipsa te condemnant. Leges te adjudicant; quia iudex non convertit, sed custodit. Secundum quod audio, iudicabo: & iudicabo meum verum est: quia non voluntate indulgo, sed aquitati. Consideramus itaque, quae fit iudicandi religio: Dominus coeli, atque terrarum, iudex omnium dicit: non possum. Et homo dicit, nescis, quia potestem habeo dimittere te, & potestem habeo crucifigere te? Oliva f. 3. conc. 6. die tertio Ven. in Quadrage.

Sicut, audito ita à iudice. Joan. 5. 30. Non sicut amo, non sicut timeo; sed sicut audio. S. Bernardus de grad. humili. Sylveira hic f. 2.

*N*on quisquis lex nostra iudicabit hominem?

Joan. 7. 51. Nil gravius ad bonitatem habet rationem, ad clidendum innoxium, ad ero-

gandum publicum bonum, privatumque defrumentum: quia, si

qui habent in manibus Leges, qui præficiuntur; qui habent ex Lege discernere; agitare invisa, incendiaria, odium vexat, placitum dominatur, veritas exilio est.

Apud quos cōdē valer virtus unius, quo filia modica vini superjecta magno & rapido fluminī, ad saporem; in modo velut iunctum oleum lignis igni supponit majus fact incendium.

Simon. Caff. lib. 12. cap. 33.

Qua-

Titulus XXV. Iudex.

437

Quatuor sunt, que ecceant oculos Judicum: scilicet, amor, odium, lucrum, & timor. S. Thomas Aqu. opusc. 37. Cap. 6.

S. IX.

Judex non protrahat causas.

*J*udicabunt populum omni hora. Ex. 18. 21. Audiant principes populi, & presbyteri plebis: quia debent omni hora populum judicare; semper, & sine intromitione sedere in iudicio. Origin. hom. 11. in Ex. Ita ille legit. Alias: *qui judicent populum omni tempore.*

*J*udicabat Samuel Urim et Omnia annis decumanus! quā multi ad ianuas Judicum, dominorum, clamant, hominem non habeo. Et sanctas, iustitias, non pertinet ad eos, qui iustitia digni sunt; sed ad eos, qui in magis gratia, aut potentia, valent. Oliva f. 12. de V.D.

*T*riginta & octo annos habens in infirmitate sua, Joan. 5. 5. Jam dudum decumanus agrotantum! quā multi ad ianuas Judicum, dominorum, clamant, hominem non habeo. Et sanctas, iustitias, non pertinet ad eos, qui iustitia digni sunt; sed ad eos, qui in magis gratia, aut potentia, valent. Oliva f. 12. de V.D.

Videt Tit. Videtur.

S. XI.

Judex puniat reos.

Num. I.

*C*ontrafictus manus vestras hodie Domino. Ex. 32. 27. 29. *Dispergit impios rex sapientia, & incurvus superorsu fornitem.* Proverb. 20. 26.

Malo male perder. Matth. 21. 41. *Justitiae est, severè plectre iniquitatem, & innocentiam mox liberam mittere. Attollatur baculus pastoralis, & magno impetu percussit apertos, non Pontios mures.* Olivat. 1. conc. 16.

Non es mentitus bonibus, sed Deo. Act. 5. 4.

Num. II.

Punit reos indemnibus innocencibus.

Num. III.

Non parcas majoribus pro minoribus.

Ex Veteri.

A primogenito Pharaonis. Ex. 12. 29. In crede primogenitorum primus nominatur, qui primus erat in folio. Olivat. 4. Strom. §. Converte gladium.

Currunt Pharaonis, & exercitum ejus, proicit in mare. Ex. 15. 4.

Saul est, qui minuta Amalecitarum demolitur. 1. Reg. 15. 8. 9. Samuel vero Sacerdotum imago, supplicium orditur a rege.

v. 33. Non pincerat Judith obturata, sed Holofernem; obfusione solvit, qui ducunt subtilit. Babylone simulacra iniuriantur feruntur in plantis at Jerosolymis Golias in fronte pectoribus. Olivat. 1. 4. Strom.

Venient leo, vel usus. Ex. 1. Reg. 17. 34. David ne quidein lupos adorabatur; sed ursum, & leonem, suffocabat; ut gregis cibos haberetur. Id. l. 10. Strom. §. Unus autem de circumstantibus.

Ocidit pinguis eorum. Ps. 77. 31. *Ira Dei ascendit super eos.* v. 30. super quos num centones eventilavit, ut appareret vindex scelerum; & purpure, byssique pericerit? Occidit pinguis. En quoniam fulgoris instar in Dei graffatur. Id. l. 9. Strom. §. 6. i male feceris.

Ponens, & pendens utrumque abominabile est apud Deum. Prov. 20. 10. *Va Judicibus terra!* apud quos magnatum scelerum stipulat; & miserabiliter peccata, sacrilegia, & trabes. Id. ib.

Capite nobis vulpes parvulas, qui demoluntur vineas. Cant. 2. 15. Utinam vel grandiores vulpes perfruerentur! Tigrides, & urfos, non inequiventur; & ex vulpibus parvas diligit, quas extubet. Id. l. 10. Strom. §. Unus autem &c.

Montes commissunt ab eo, & collis desolati sunt. Nahum 1. 5. & v. 4. *inrepam mare,* & *expiscans illas,* & *omnia flumina ad desertum deducens.* Nos maris parcimus, & in rivulos favimus. Id. l. 4. Strom. §. Converte gladium &c.

Ex Novo.

Converte gladium tuum in locum suum. Matth. 26. 52. Cur reponendus in vaginam gladius qui in hostes Christi exercitatur?

E. 3. tur?

